

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS
Rīgā

2010.gada 2.septembrī

Nr.E03-KREUD-47

Par administratīvā soda piemērošanu

Par negodīgu komercpraksi, par kuru paredzēts sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Alteya" pārstāvim,
juridiskā adrese: Bauskas iela 15-70, Rīga, LV-1004,
vienotās reģistrācijas numurs: 40103242521,
pilnvarotajam pārstāvim
vārds, uzvārds: (...)
personas kods: (...)

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – PTAC) 2010.gada 28.jūnijā saņemts Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) 2010.gada 28.jūnija iesniegums, kurā sniegta informācija par to, ka SIA „Alteya” (turpmāk – Sabiedrība) sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus Nīderlandē bez NVA izsniegtas licences.

Nemot vērā minēto un pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, PTAC ir izvērtējis Sabiedrības īstenotās komercprakses, piedāvājot darbiekārtošanas pakalpojumus mājas lapā www.zip.lv (turpmāk – Portālā) un sniedzot informāciju par vakancēm (turpmāk – Piedāvājums) – saskaņā ar PTAC rīcībā esošo informāciju Sabiedrība Piedāvājumu ir sniegusi saistībā ar vakanci Nīderlandē – atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo, NKAL un citu normatīvo aktu prasībām.

2010.gada 30.jūlijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/6086-P-94, kurā informēja Sabiedrību par to, ka tās īstenotā komercprakse, piedāvājot darbiekārtošanas pakalpojumus un sniedzot informāciju par Piedāvājumu Portālā, saskaņā ar NKAL 11.panta 4.punktu ir vērtējama kā maldinoša. Vienlaikus PTAC informēja Sabiedrību par PTAC lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma

lietā uzsākšanu, par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku, kā arī informēja Sabiedrību par tās Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā noteiktajām tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. PTAC aicināja Sabiedrību rakstveida viedokli un argumentus lietā iesniegt līdz 2010.gada 9.augustam. Papildus PTAC pieprasīja Sabiedrībai līdz minētajam datumam sniegt informāciju par to, kādos masu medijos, kādā apjomā un laika periodā Sabiedrība ir sniegusi izplatīšanai informāciju par Piedāvājumu, kā arī sniegt informāciju par to, cik patērētāji ir pieteikušies Sabiedrības Portālā sniegtajam pakalpojumam.

2010.gada 9.augustā PTAC saņēma Sabiedrības 2010.gada 6.augusta vēstuli Nr.6-8-10 (turpmāk – Vēstule), kurā Sabiedrība informē, ka tā neatzīst, ka ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.¹³ panta trešajā daļā – par negodīgu komercpraksi.

Sabiedrība Vēstulē norāda, ka 2010.gada 9.jūlijā jau ir sniegusi NVA atbildi par saņemto attiecīgās personas sūdzību, kurā tā ir norādījusi, ka nav sniegusi darbiekārtošanas pakalpojumus Nīderlandē. Savukārt par Piedāvājuma ieviešanu Portālā, pēc NVA iniciatīvas, Valsts policija veica pārbaudi, kuras laikā sabiedrība ir sniegusi paskaidrojumus par radušos situāciju. Pārbaudes rezultātā netika sastādīts administratīvais akts par Sabiedrības saukšanu pie administratīvās atbildības par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu bez licences.

Papildus Sabiedrība Vēstulē pauž viedokli, ka, lai objektīvi izskatītu konkrēto lietu ir nepieciešams pieprasīt no NVA Valsts policijas nolēmumu un Sabiedrības paskaidrojumus lietā. Vienlaikus Sabiedrība norāda, ka tā nav tīši un bez attiecīgas licences saņemšanas sniegusi izplatīšanai informāciju, ka tā sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus Nīderlandē.

Vienlaikus Sabiedrība informē par vienīgā valdes locekļa prombūtni no 09.08.2010.līdz 23.08.2010. un lūdz pārcelt lietas izskatīšanu. Vēstules pielikumā pievienota Sabiedrības 09.07.2010. atbildes vēstule NVA uz attiecīgās personas iesniegumu kopija.

2010.gada 11.augustā PTAC nosūtīja Sabiedrībai Vēstuli Nr.21-07/6340-I-122, kurā PTAC informē par pārceltās administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu.

2010.gada 20.augustā PTAC saņēma 12.08.2010. NVA vēstule, kurai pievienoti lietas materiāli attiecībā uz Sabiedrības darbībām, sniedzot darbiekārtošanas pakalpojumus Nīderlandē.

Lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pārstāvis paskaidroja, ka Sabiedrība ar savu darbību nav nodarījusi zaudējumus patērētājiem, jo netika noslēgts neviens līgums par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu Nīderlandē, kā arī Sabiedrības pārstāvis norādīja uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 7.punktu, jo konkrētajā gadījumā ir iestājušies apstākļi, kas minēti 37.panta pirmajā daļā, līdz ar to būtu pieņemams lēmums par lietvedības izbeigšanu. Vienlaikus Sabiedrības pārstāvis atzina izdarīto pārkāpumu un izteica nožēlu par izdarīto, tomēr, ņemot vērā minētās LAPK normas, konkrētajā lietā būtu pieņemams

lēmums par lietvedības izbeigšanu. Sabiedrības pārstāvis informēja par to, ka Sabiedrības finansiālais stāvoklis ir kritisks un Sabiedrība savu darbību izbeidz.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda:

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka Piedāvājuma sniegšana Portālā ir uzskatāma par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, savukārt saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu Sabiedrība, kura sniegusi Piedāvājumu, ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

PTAC norāda, ka saskaņā ar 2007.gada 3.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.458 „Komersantu – darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju – licencēšanas un uzraudzības kārtība” (turpmāk – Noteikumi) 2.punktu komersants ir tiesīgs sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus, ja ir saņēmis NVA izsniegtu licenci (turpmāk – Licence). Savukārt saskaņā ar NVA 2010.gada 28.jūnija iesniegumā minēto informāciju Sabiedrībai Licence nav piešķirta. Līdz ar to PTAC secina, ka Sabiedrība nav saņēmusi attiecīgo Licenci, tātad Sabiedrība nav tiesīga sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus attiecībā uz darbiekārtošanas piedāvājumiem ārvalstīs, tostarp Nīderlandē.

NKAL 11.panta 4.punkts nosaka, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs sniedz patiesībai neatbilstošu informāciju par to, ka attiecībā uz viņa darbību konkrētā jomā vai arī attiecībā uz precī vai pakalpojumu ir veiktas atbilstības novērtēšanas procedūras; ka šo darbību, precī vai pakalpojumu ir ieteikusi vai atlāvusi valsts pārvaldes iestāde vai privāto tiesību subjekts, vai, sniedzot šādu informāciju, neievēro nosacījumus, ar kādiem veikta atbilstības novērtēšana, dots konkrētais ieteikums vai piešķirta lietošanas atļauja*.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, PTAC konstatē, ka Sabiedrībai Piedāvājuma sniegšanas brīdī nebija piešķirta Licence, bet Portālā, sniedzot Piedāvājumu, Sabiedrība ir norādījusi atsauci uz Licenci Nr.120, kas izsniegta, lai Sabiedrība sniegtu darbiekārtošanas pakalpojumus Lielbritānijā, tādējādi radot patērētājiem iespaidu, ka Sabiedrībai ir izsniegta NVA Licence darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanai Nīderlandē, un tā ir tiesīga veikt konkrēto darbību – šajā gadījumā sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus Nīderlandē, kas neatbilst patiesībai un tādējādi maldina patērētāju. Tādējādi Sabiedrība ir īstenojusi jebkuros apstākļos maldinošu komercpraksi saskaņā ar NKAL 11.panta 4.punktu.

Izvērtējot konkrēto lietu, savas kompetences ietvaros PTAC norāda, ka NKAL 4.panta otrajā daļā ir noteikts, ka maldinoša komercprakse ir uzskatāma par negodīgu, bet NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: „Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā

likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraksei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.”

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC ņem vērā to, ka Portālā sniegtā Piedāvājuma iespējamā negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi, savukārt turpmāka Piedāvājuma sniegšana nav konstatēta un secina, ka Sabiedrībai nav lietderīgi uzlikt NKAL 15.panta astotās daļas 1.-4.punktā noteiktos tiesiskos pienākumus, bet gan, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu, nosakot administratīvo sodu.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka „soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas” (Māris Baltis. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.).

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, tostarp, PTAC ir ievērojis normatīvajos aktos noteiktos termiņus lietas izskatīšanā, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkarīšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi.*

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem.*

Saskaņā ar LAPK 32.panta otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 21.panta pirmās daļas noteikumiem tikai tādā gadījumā, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Sabiedrība ir pieļāvusi normatīvajiem aktiem neatbilstošas komercprakses īstenošanu, kas nav uzskatāms par maznozīmīgu pārkāpumu.

Attiecībā uz Sabiedrības Vēstulē sniegto argumentu, ka tā nav tīši un bez attiecīgas licences saņemšanas sniegusi izplatīšanai informāciju par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu Nīderlandē, PTAC paskaidro, ka, konstatējot administratīvo pārkāpumu, ir jāņem vērā to, ka no LAPK 9.panta pirmās daļas izriet, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība. Tādējādi vispārējā gadījumā administratīvā pārkāpuma lietā jākonstatē pie atbildības saucamās personas vaina.

Ar vainu saprotama fiziskās personas subjektīvā psihiskā attieksme pret nodarījumu. Kā norādīts tiesību literatūrā, juridisko personu atbildības noteikšanā vainas jautājums nevar būt risināms veidā, kādā tiek noteikta fizisko personu vaina. Šķērslis tam ir apstākļi, ka nekāda juridiskās personas psihiskā darbība nepastāv. Ja tiesībpārkāpumu izdara juridiska persona, tad konstatējams un pierādāms tiesībpārkāpums, bet tajā netiek ietverta vaina. Juridiskās personas administratīvās atbildības pamatojumā varētu likt konstatēto juridiskās personas faktisko darbību vai bezdarbību, kas atzīta par prettiesisku un sodāmu, bez jebkādas norādes uz vainu¹. Līdz ar to PTAC atzīst, ka juridiskās personas izdarīta administratīvā pārkāpuma gadījumā nav nepieciešams konstatēt pie atbildības saucamās personas vainu un ka administratīvo sodu ir pamats piemērot, konstatējot un pierādot pašu tiesībpārkāpumu (skatīt Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 7.aprīļa spriedums lietā Nr.A42615607 (A1432-09/6)). Līdz ar to konkrētajā gadījumā Sabiedrības subjektīvās puses izvērtēšana administratīvā pārkāpuma konstatēšanā nav nepieciešama un Sabiedrības norāde uz to, ka attiecīgā informācija nav izplatīta tīši, nav būtiska izdarītā pārkāpuma konstatēšanā.

Savukārt attiecībā uz Sabiedrības pārstāvja lietas izskatīšanas laikā norādīto argumentu, ka konkrētajā gadījumā ar Sabiedrības darbībām patērētājiem nav nodarīti zaudējumi, PTAC norāda uz NKAL 15.panta devīto daļu, kas nosaka, ka NKAL 15.panta astotajā daļā noteiktos lēmumus PTAC ir tiesīgs pieņemt arī tad, ja tam nav pierādījumu par komercprakses īstenotāja nodarītajiem zaudējumiem. Līdz ar to faktam par to, ka patērētājiem nav nodarīti zaudējumi, konkrētajā gadījumā nav būtiska nozīme.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotāšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, bet, ņemot vērā lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pārstāvja sniegto informāciju, ka Sabiedrība atzīst izdarīto pārkāpumu un nožēlo to, PTAC ir

¹ Krastiņš U. Konceptuāli par vainu administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds Nr. 23 (476), 2007.gada 5.jūnijs.

konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktu mīkstina atbildību par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī izdarītā pārkāpuma raksturu, t.i., negodīgu komercpraksi jebkuros apstākļos, pārkāpēja personību, atbildību mīkstinošo apstākļus un atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību, informāciju par Sabiedrības mantisko stāvokli, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 200,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu, 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33.panta pirmās daļas 1.punktu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 11.panta 4.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt SIA „Alteya”,
juridiskā adrese: Bauskas iela 15-70, Rīga, LV-1004,
vienotās reģistrācijas numurs: 40103242521,
naudas sodu Ls 200 (divi simti) apmērā

Pieņemto lēmumu SIA „Alteya” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase	Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase	BIC kods TREL LV22
	Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-KREUD-47	
Pieņemšanas datums:	2010.gada 2.septembrī	

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS